

ЕТИЧЕН КОДЕКС

на
сдружение с нестопанска цел
**АСОЦИАЦИЯ НА КРЕДИТНИТЕ ПОСРЕДНИЦИ В
БЪЛГАРИЯ**

І. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. /1/ Етичният кодекс на Асоциация на кредитните посредници в България /наричана по-долу накратко „АКПБ“, „Асоциацията“ или „Сдружението“/ определя принципите и правилата за поведение, които всеки член на АКПБ следва да съблюдава с цел гарантиране спазването на професионална етика, честна конкуренция и равнопоставеност при осъществяване на дейността му в пазарни условия.

/2/ С този Етичен Кодекс се установяват стандарти на етично поведение и професионална отговорност на всеки един от членовете на АКПБ – във вътрешните отношения между членовете на Асоциацията, както и в отношенията между членовете и трети лица – клиентите, потребители на услуги по кредитно посредничество и кредиторите – банки и други кредитни или финансови институции.

Чл. 2. /1/ С гласуването си за приемане на кодекса всеки член на Асоциацията декларира, че приема и ще спазва този Етичен кодекс.

/2/ Всеки кандидат за член на Асоциацията в молбата си за приемане декларира, че освен Устава на АКПБ, ще спазва и този Етичен кодекс.

/3/ Нормите на Етичния кодекс са еднакво задължителни за всички членове на АКПБ.

Чл. 3. Етичният кодекс подлежи на развитие и усъвършенстване, за да съответства най-пълно на общественото развитие.

Чл. 4. При постъпване на молба за членство, Управителният съвет осигурява прозрачна процедура, която гарантира възможност на членовете на Асоциацията да вземат отношение по въпроса с приемането на новия член.

Чл. 5. /1/ При постъпване на молба за членство в Асоциацията, Управителният съвет преценява наличието на предпоставките за членство на новия член, като за тази цел съобразява изискванията на Устава и настоящия етичен кодекс.

/2/ В срок от 3 /три/ работни дни от постъпване на молба за членство, Управителният съвет съобщава чрез електронна поща на всички членове на Асоциацията за постъпилата молба, като към кореспонденцията прилага:

- а/ молбата за членство;
- б/ всичката налична и релевантна информация във връзка с кандидатурата;
- в/ становище относно това дали кандидатът отговаря на изискванията за член на Асоциацията.

Чл. 6. /1/ В срок от 3 /три/ работни от получаване на съобщението по чл. 5, ал. 2, членовете на Асоциацията имат право да възразят срещу приемането на новия член, като изпратят съобщение по електронна поща.

/2/ В случай, че не постъпи възражение в срока по преходната алинея, счита се, че никой член на Асоциацията няма възражения срещу приема на новия член.

Чл. 7. /1/ Когато постъпи възражение срещу приема на нов член от страна на някой от членовете на Асоциацията, Управителният съвет организира консултативни срещи, на които изслушват поотделно кандидата за член и възразилия член. В случай, че възразилият член не присъства на консултативната среща се счита, че е оттеглил възражението си.

/3/ В срок от 3 /три/ работни дни от провеждането на консултативните срещи по ал. 1, но не по-късно от 30 дни след постъпването на молбата на членство, Управителният съвет взема решение дали да приеме новия член..

III. ОБЩИ ПРИНЦИПИ И ЛОЯЛНА КОНКУРЕНЦИЯ. ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА.

Общи принципи и лоялна конкуренция.

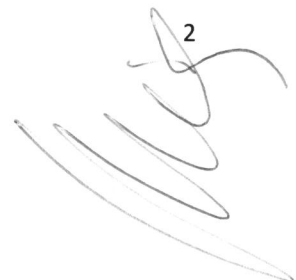
Чл. 8. Всички членове на АКПБ се задължават най-стриктно да спазват Закона за защита на конкуренцията, за което освен предвидените в този закон санкции, носят отговорност и пред Асоциацията.

Чл. 9. /1/ Във взаимоотношенията си с клиентите и кредиторите, както и в отношенията помежду си, членовете на АКБП винаги действат почтено, открито и добросъвестно.

/2/ В отношенията си с всички представители на професионалната общност членовете на АКПБ проявяват уважение, коректност и колегиалност, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

Чл. 10. /1/ Членовете на сдружение АКПБ не участват в нелоялна конкуренция или такава, която може да накърни доброто име на професията или да навреди на Асоциацията, на неин член или друг професионалист от бранша.

2

/2/ За нелоялна конкуренция се счита привличането на клиенти чрез финансово стимулиране. Финансово стимулиране може да бъде споделяне на част от получено от кредитор възнаграждение, заплащането на такси във връзка с одобрение и усвояване на кредит, намаляване на брокерска комисионна под първоначално обявената и стойност с цел привличане на клиента.

/3/ Членовете на АКПБ правят разлика, когато действат в професионално и лично качество и не допускат лични интереси да определят решения от професионално естество.

Отношения между членовете на АКПБ.

Чл. 11. /1/ Отношенията между членовете на АКПБ се базират на принципа на взаимно доверие, толерантност и етичност. Членовете на АКПБ обменят помежду си информация, която е актуална и достоверна.

/2/ Член на ръководен орган на АКПБ няма право под никаква форма да използва това свое положение за получаване на каквито и да е било предимства или облаги за ръководена или свързана с него фирма.

Чл. 12. /1/ Членовете на АКПБ не използват в реклама невярна или заблуждаваща информация относно своята или на конкурентите си дейност и не прилагат рекламен подход, който е в противоречие с добрата търговска практика и уврежда, или може да увреди, отношенията помежду им, или отношенията им с клиентите.

/2/ За неетична се смята всяка реклама или друга публична изява, създаваща невярна или преувеличена представа за качеството, условията и характера на извършваната дейност и предоставяните услуги.

Чл. 13. /1/ Привличането на нови клиенти следва да се извършва от членовете на Асоциацията чрез изтъкване на преимуществата на собствената оферта, а не чрез негативни сравнения с офертите на другите членове.

/2/ Добрата практика не допуска кредитните посредници да zlepоставят своите колеги и конкуренти от Асоциацията чрез публична оценка и/или критика на тяхната дейност, или посредством изказвания срещу тяхната личност или дейност.

/3/ В случай на спор между членове на АКПБ, независимо дали става дума за морално-етичен професионален спор или спор от друг характер, те полагат усилия за неговото доброволно уреждане при спазване на принципите на взаимно разбирателство, партньорство и толерантност.

Чл. 14. /1/ За нарушение на етиката се счита преднамереното вербуване на клиенти на друг кредитен посредник, член на АКПБ.

/2/ Като нарушаващи професионалната етика се считат всякакви действия или поведение при осъществяване на стопанска дейност, които са в

противоречие с добросъвестната търговска практика и увреждат или може да увредят интересите на конкурентите в отношенията помежду им или в отношенията им с клиентите.

Чл. 15. /1/ Ръководител на фирма, член на АКПБ, няма право да предприема преднамерени действия, насочени към привличане на работа във фирмата си на служител на друг член на Асоциацията.

/2/ Ако бивш служител на фирма, член на АКПБ или на постъпи на работа при друг член, последният трябва да прояви лоялно отношение и да не извършва действия, насочени към принуждаване на служителя да разкрива поверителна информация, придобита при и по повод изпълнението на трудовите му задължения при предишния работодател, както и да не използва такава информация във вреда на предишния работодател.

Чл. 16. Членовете на АКПБ приемат моралното задължение да не предприемат действия, уронващи престижа на Асоциацията.

Отношения с клиентите.

Чл. 17. Членовете на АКПБ осигуряват пълна, достоверна и достъпна информация за основните услуги, които предлагат, както и за таксите, ако има такива, дължими от клиента на кредитния посредник за услугите му.

Чл. 18. В преддоговорните и договорните си отношения с клиентите, членовете на АКПБ зачитат интересите и правата на всеки клиент, при спазване на действащото законодателство, вътрешните правила и политики на фирмата, както и на настоящия Кодекс.

Чл. 19. Членовете на АКПБ консултират клиентите си в зависимост от спецификата на случая, като дават точна и професионална информация относно предлаганите условия за кредит и всяка допълнителна услуга, свързана с него, позволяваща им да преценят доколко предлаганият кредит или допълнителна услуга съответстват на потребностите и финансовото им състояние.

Чл. 20. Ако член на АКПБ събира такса за предлаганата услуга по кредитно посредничество от клиент по ипотечен или потребителски кредит, същата трябва да бъде посочена ясно от кредитния посредник.

Чл. 21. Членовете на АКПБ (в това число техни служители), не следва да приемат или провокират даването на каквито и да е нерегламентирани материални или нематериални облаги (извън обичайните дарове с благодарствен характер, предоставяни от доволен клиент за добре свършена работа), с оглед

извършването или въздържането от извършване на определени действия по служба.

Чл. 22. Членовете на АКПБ по никакъв начин не възпрепятстват реализиране на правото на клиента да избере кредитен посредник и/или кредитор, както и продукт или услуга, освен ако го изискват законови разпоредби.

Чл. 23. Членовете на АКПБ публикуват на уеб сайтовете си и/или уведомяват своите клиенти за съществуването на този Етичен кодекс и за възможността да подадат сигнал за неговото нарушаване.

Отношения с кредиторите.

Чл. 24. /1/ В отношенията си с кредиторите - партньори членовете на АКПБ действат открито и почтено, в съответствие с общоприетите принципи и норми за коректност и добросъвестна търговска практика.

/2/ В общуването си с представители и служители на кредиторите, членовете на АКПБ проявяват добър тон и уважение.

Чл. 25. /1/ Членовете на АКПБ предоставят на клиентите си, потребители на услуга по кредитно посредничество, точна, достоверна и обективна информация относно предлаганите от кредиторите - партньори условия за кредит.

/2/ Членовете на АКПБ предоставят на кредиторите точна информация за таксите, които събират от потребителите за услугата по кредитно посредничество, ако има такива.

Чл. 26. Членовете на АКПБ не извършват действия, насочени към умишлено уронване на доброто име и престижа на кредиторите – партньори.

Чл. 27. Ако бивш служител на кредитор постъпи на работа при член на АКПБ, последният трябва да прояви лоялно отношение и да не извършва действия, насочени към принуждаване на служителя да разкрива информация, придобита при и по повод изпълнението на трудовите му задължения при кредитора и представляваща банкова тайна или друг вид поверителна информация, както и да не използва неправомерно такава информация във вреда на предишния работодател.

Чл. 28. За неетично се счита извършването на плащания от кредитен посредник към служители на кредиторите за насочване на клиент към услугите на съответния член.

III. ПРОИЗВОДСТВО ПО УСТАНОВЯВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС. КОМИСИЯ ПО ЕТИКА. САНКЦИИ ПРИ НАРУШЕНИЯ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС.

Чл. 29. /1/ Всеки член на АКПБ или трето заинтересовано лице – клиент, потребител на услуга по кредитно посредничество, кредитор или др. (Подател на сигнал) може да подаде сигнал до Управителния съвет на Сдружението, че член на Асоциацията е действал в нарушение на този Етичен кодекс.

/2/ Сигналът следва да бъде подаден в писмена форма – по електронен път на официалния имейл адрес на Асоциацията или на хартиен носител до адреса на управление на Сдружението.

/3/ Сигналът трябва да съдържа: данни за Подателя на сигнала, телефон и адрес за кореспонденция, включително електронен адрес; описание на конкретното поведение, което Подателят счита за нарушение и неговия извършител, всички известни на Подателя обстоятелства, свързани с конкретния етичен казус. Подателят на сигнала следва да представи документи и/или други доказателства, ако разполага с такива, в подкрепа на своите твърдения.

/4/ Анонимни или устно направени сигнали не подлежат на разглеждане.

/5/ Не подлежат на разглеждане и сигнали за нарушения, за които се твърди, че са извършени преди повече от една година преди датата на подаване на сигнала.

Чл. 30. /1/ В срок от 5 (пет) работни дни, считано от постъпване на сигнала, Председателят на Управителния съвет на АКПБ уведомява писмено съответния член, срещу когото е подаден сигнал за нарушение на Етичния кодекс (Ответна страна), като му предоставя срок, който не може да бъде по-дълъг от 7 (седем) работни дни, да предприеме съответни действия за отстраняване на евентуално извършено нарушение, възстановяване на последиците от извършено такова или уреждане на отношенията по друг подходящ начин. Председателят на АКПБ уведомява и Подателя на сигнала за предоставения на Ответната страна срок за уреждане на отношенията.

/2/ Ако в срока по предходната алинея Подателят на сигнала не е получил разрешаване на етичния казус по задоволителен за него начин, той има право да поиска сигналът му да бъде разгледан по реда на Процедурата за разглеждане на сигнали, установена по-долу в настоящия Етичен кодекс. За целта Подателят на сигнала уведомява писмено Председателя на Управителния съвет на АКПБ за това.

Процедура за разглеждане на сигнали.

Чл. 31. /1/ В срок от 7 (седем) работни дни, считано от получаване на писмено уведомление от Подателя на сигнала, че желае сигналът му да бъде разгледан по реда на Процедурата за разглеждане на сигнали, Управителният съвет на АКПБ свиква нарочна временна Комисия по етика /Етичната комисия/ за разглеждане на постъпилния сигнал.

/2/ Етичната комисия се състои от трима членове, избрани от Управителния съвет и дали съгласие за участието си в състава ѝ. С решението си за свикване на комисията Управителният съвет избира от членовете ѝ и Председател на Етичната комисия.

/3/ За член на Етичната комисия не може да бъде посочено лице, което е член на Управителния съвет на АКПБ или е представител на члена, срещу когото е подаден сигналът за нарушение.

/4/ При разглеждане на сигнал за нарушение на този Етичен кодекс членовете на Етичната комисия действат по собствена съвест и убеждение.

Чл. 32. Председателят на Етичната комисия уведомява Ответната страна за постъпилния срещу него сигнал, като му предоставя срок от 7 (седем) работни дни, в който последният има право да подаде писмен отговор относно изложения в сигнала етичен казус и да представи съответни доказателства.

Чл. 33. /1/ Етичната комисия разглежда постъпилния сигнал, като има право да изисква от членовете на Асоциацията или трети лица предоставяне на сведения и информация във връзка с етичния казус, при спазване на законовите разпоредби за защита на търговската тайна и защита на личните данни.

/2/ Членовете на АКПБ имат право да откажат да предоставят на Етичната комисия информация или документи, които могат да представляват търговска тайна на дружеството.

Чл. 34. /1/ В срок от 30 (тридесет) дни, считано от свикването ѝ, Етичната комисия разглежда постъпилния сигнал и се произнася с мотивирано становище относно липсата или наличието на установено нарушение на настоящия Етичен кодекс или Устава. Становището на Етичната комисия се приема с обикновено мнозинство от състава ѝ. В случаите когато приеме, че е налице нарушение, Етичната комисия предлага в становището си налагане на конкретна санкционна мярка съобразно предвидените такива в чл. 32, ал. 1 на този Етичен кодекс.

/2/ По искане на Председателя на Комисията срокът по ал. 1 може да бъде удължен от Председателя на Управителния Съвет.

/3/ Становището на Етичната комисия по ал. 1 се изпраща до Председателя на Управителния съвет на АКПБ, който го свежда до знанието на Управителния съвет за взимане на решение и предприемане на последващи действия.

Чл. 35. /1/ Окончателно решение по постъпилния сигнал за нарушение на Етичния кодекс се взема от Управителния съвет на АКПБ въз основа на мотивираното становище на Етичната комисия.

/2/ Когато изложеното в сигнала попада в юрисдикцията на определен регулаторен орган, Управителният съвет на АКПБ може да реши да отнесе сигнала до съответния компетентен орган или да препоръча на Подателя на сигнала самостоятелно да направи това.

/3/ Председателят на Управителния съвет уведомява Подателя на сигнала и Ответната страна за взетото решение, като по своя преценка изпраща до тях и копие от становището на Етичната комисия.

Чл. 36. /1/ Когато в резултат на Процедурата за разглеждане на сигнали Управителният съвет на АКПБ приеме, че е налице извършено нарушение на настоящия Етичен кодекс, той може да приеме решение, с което:

а) да поиска от съответния член да отстрани нарушението и/или последиците от него;

б) да препоръча мерки на съответния член, с чието прилагане последният да коригира своето поведение и да съобрази действията си с нормите и правилата на този Кодекс;

в) да премахне за срок до 1 година маркетинговата информация за съответния член от секция „Членове“ в уеб сайта на Сдружението и други текущи листинги за членове на сдружението;

г) да наложи парична санкция в размер от 500 до 1000 лева при първо нарушение и от 1000 до 5000 лева при повторно нарушение от същия характер;

д) да предупреди съответния член, че при повторно нарушение от същия характер ще бъде направено предложение за изключването му до Общото събрание на АКПБ съобразно разпоредбите на Устава на Сдружението;

е) да предложи на Общото Събрание на АКПБ изключването на Члена, в съответствие с Устава на Сдружението.

/2/ Решението на Общото Събрание на АКПБ за изключването на Член се публикува на сайта на Асоциацията.

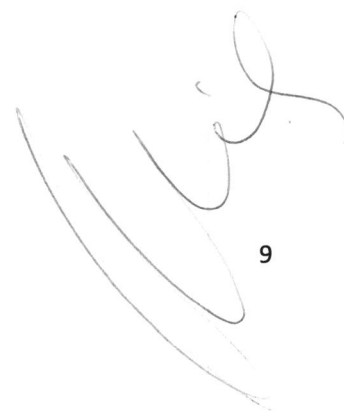
Чл. 37. Етичната комисия може да прави предложения за изменения и/или допълнения на настоящия Етичен кодекс, които се предлагат от Управителния съвет за гласуване на следващото редовно или извънредно Общо събрание на Асоциацията.

IV. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ.

Чл. 38. Този кодекс е приет на Общо събрание на АКПБ на 19.09.2023 г. и влиза в сила един месец след приемането му.

Чл. 39. Промени в този кодекс може да прави само Общото събрание на АКПБ.

9

